

Toimenpidealoite TPA 111/2021 vp

Ari Koponen ps

Toimenpidealoite kuluttajaluottoja koskevan lainsäädännön tiukentamisesta

Eduskunnalle

Ylivelkaantumisongelma ei ole yksilötason vaan koko yhteiskuntamme ongelma. Syyt tähän ovat moninaisia, mutta etenkin vakuudettomien kuluttajaluottoyhtiöiden harjoittama toiminta ja sääntelyn kiertäminen ovat ajaneet monia kansalaisia ahdinkoon. Valtioneuvoston raportin (VN selvitys 2020:5) mukaan ylivelkaantumiskehitys on huolestuttava ja kertoo siitä, että nykyiset keinot velkaongelmien hillitsemiseksi ovat riittämättömiä ja että uusia keinoja on perusteltua ottaa käyttöön.

Esitin maaliskuussa 2020, että hallitus ryhtyisi pikaisesti toimenpiteisiin vakuudettomien kulutusluottoyhtiöiden markkinoin rajoittamiseksi (TPA 17/2020 vp), sillä covid-19-pandemiaan liittyvän poikkeustilan vuoksi moni yritys lomautti tai irtisanoi työntekijöitään kasvattaen entisestään kuluttajien riskiä turvautua vakuudettomiin kulutusluottoihin eli myös ns. pikavippeihin. Kesällä 2020 tulivat voimaan tilapäiset muutokset kuluttajansuojalakiin (HE 53/2020 vp). Kuluttajaluottoja koskevan luvun soveltamisalaan kuuluville luotoille (lukuun ottamatta hyödykesidonnaisia luottoja) asetettiin 10 %:n korkokatto, luotosta perittäviä maksuja ei saanut korottaa sääntelyn voimassaoloaikana eikä näitä luottoja myöskään saanut suoramarkkinoida. Laki oli tarkoitettu olemaan voimassa vuoden loppuun saakka, mutta voimassaoloa sittemmin pidennettiin 30.9.2021 saakka.

Sanna Marinin hallitusohjelmaan on kirjattu useita ylivelkaantumisen ehkäisyyn sekä ylivelkaantumistilanteen korjaamiseksi tehtäviä uudistuksia, ja yksi näistä on kuluttajaluottojen markkinoinnin hillitseminen. Toimet ylivelkaantumisen vähentämiseksi eivät voi olla väliaikaisia ratkaisuja, vaan sääntelyn tulisi olla pysyvää. Myös eduskunta on edellyttänyt (EV 212/2020 vp), että valtioneuvosto arvioi, onko kuluttajaluottosääntelyä muutettava pysyvästi. Eduskunta on niin ikään edellyttänyt (EV 69/2020 vp), että valtioneuvosto valmistelee kuluttajaluottoja koskevan mainonnan ja suoramarkkinoinnin hillitsemisestä pysyvää lainsäädäntöä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin pysyvän lainsäädännön luomiseksi rajoittaakseen vakuudettomien kulutusluottoyhtiöiden mainontaa ja suoramarkkinointia sekä madaltaa pysyvästi kuluttajaluottojen korkokattoa.

Toimenpidealoite TPA 111/2021 vp

Helsingissä 24.1.2022

Ari Koponen ps